

Finanční a bankovní systém

Ing. Jarmil Vlach

Co se dozvíte, resp. co budete umět vysvětlit

- Co je to bankovní systém
- Různé podoby bankovního systému
- Co je to centrální banka
 - ČNB
 - Její vlastnosti, funkce
 - Nástroje centrální banky
- Regulace a dohled

Bankovníctví

- Bankovníctví má historii trvající tisíce let. Ta od svého vzniku korelovala s dějinami peněz a potřebou směny výrobků a služeb, postupně získala svou nynější formu, legislativu, která jej upravuje.
- A v posledních několika stoletích plejádu bankovních produktů, které mohou jednotlivci i korporace využívat.

Bankovníctví

- **Starověk**
- Nejstarší instituce vykazující funkce banky byly pravděpodobně chrámy různých starověkých kultur, které sahají až do 3. tisíciletí před n. l. [Vklady](#) tvořilo obilí, domácí zvířata a později drahé kovy ve formě mincí. Je možné, že proces půjčky časově předcházel vzniku [peněz](#).
- **Babylon**
- Nejstarší nalezené záznamy půjček pocházejí z 18. století př. n. l. z [Babylónské](#) říše. Dávali je duchovní tamním obchodníkům. V době [Chammurapiho zákoníku](#) bylo bankovníctví dostatečně rozvinuto na to, aby našlo místo v tehdejších zákonech, které proces půjček upravovaly.

Bankovníctví

- V [antickém Řecku](#) doznalo bankovníctví dalšího posunu. Půjčky částečně přešly z duchovních v tamních chrámech též na soukromé nebo městem placené osoby a vedle půjčky spatřily světlo světa takové „bankovní produkty“ jako [úvěr](#), peněžní vklady, směna cizích peněz a posouzení pravosti přinesených mincí.^[1] První starověký bankéř, o kterém máme záznamy, je [Pythius](#), jenž se půjčování věnoval v 5. století př. n. l. na [poloostrově Malá Asie](#)

Bankovníctví

- V [antickém Řecku](#) se bankovní operace počaly přesunovat mimo náboženské objekty. Velký rozmach pro [bankovníctví](#) přišel v období starověkého Říma. Z této doby pochází slovo banka, které má původ v italském slově il banco. Význam toho slova je lavice nebo stůl, na nichž byly prováděny finanční transakce.
- Ve středověké Evropě je počátek výrazného úspěchu [židovských bankéřů](#). [Křesťanství](#) totiž zakazovalo půjčovat peníze na [úrok](#). U [muslimů](#) platí dodnes zákaz půjčené peníze zatěžovat úrokem a proto islámské banky fungují na jiných principech. [Průmyslová revoluce](#) přinesla potřebu většího množství finančních služeb a ústavů. V tomto období nastal rozmach bankovníctví, který celý obor nasměroval k vývoji do jeho dnešní podoby.

Bankovníctví

- Římská říše - od roku 326 př. n. l. platil zákon, podle něž se občan, který nedokázal splácet dluhy svému věřiteli, stal jeho otrokem.

Bankovníctví

- **Egypt**
- V Egyptě kromě [zlata](#) a jiných drahých kovů ve formě peněz používalo obilí a sýpky plnily funkci bank. Když byl později Egypt pod nadvládou Řeků ([332–30 př. n. l.](#)) tyto sýpky transformoval do sítě státních „obilných bank“ se sídlem v [Alexandrii](#). Protože obilí bylo uznávaná komodita po celém Egyptě (a nejen v něm), a pro depozitory bylo jedno, do jaké sýpky svůj „obilný vklad“ vloží a z jaké si jej (oni nebo ti, kteří tento obilný kredit od nich koupili) později vyzvednou, rozvíjel tento systém kreditní bankovníctví ještě víc.

Středověk

- Ve 8. – 9. stol. se začíná rozvíjet obchodování směrem hlouběji do vnitrozemí evropského kontinentu. Od začátku 12. stol. dochází k postupnému sdružování obchodníků z jedné rodiny – jde o vznik tzv. obchodních společností schopných financovat rozsáhlejší projekty. V polovici 13. století začínají nejvýznamnější italské městské státy razit mince.

Novověk

- Roku 1609 byla v [Amsterdamu](#) založena první novodobá banka – [Amsterdamská banka](#). Jejím úkolem bylo měnit a z trhu stahovat nekvalitní mince. Kromě vkladů prováděla směnečné transakce, až později dávala úvěry. Její klienti mohli využívat bezhotovostních plateb. [\[2\]](#)[\[3\]](#)

Finanční trh

- střetává se zde nabídka s poptávkou
- dominuje tržní konkurence
- umožňuje alokaci finančních prostředků od přebytkových subjektů k deficitním
- realizují finanční zprostředkovatelé: bankovní instituce a nebankovní finanční zprostředkovatelé (pojišťovny, penzijní či podílové fondy, soukromé osoby apod.

Trendy na finančních trzích

- Restrukturalizace i konsolidace bank
- **Sekuritizace** — sdružování strukturovaných aktiv (úvěry, pohledávky, cenné papíry) do balíku, který je postoupen třetí osobě. Na tento balík podkladových aktiv jsou emitovány cenné papíry, které jsou kryté peněžními příjmy z aktiv portfolia.
- Finanční inovace
- Internacionalizace a integrace finančních trhů
- Institucionalizace
- Reforma burzovních systémů

Bankovní systém

- Soustava tvořená všemi bankovními institucemi na území daného státu, jejich vztahy se všemi okolními subjekty (např. domácnostmi)
- Banka jako významný finanční zprostředkovatel je součástí finančního trhu a podílí se na jeho celkovém fungování
- Funkčnost bankovního systému – ovlivňuje ekonomický systém dané země, právní prostředí, daňové a regulační prostředí, rozvinutost finančního trhu, měnová stabilita, zapojení do mezinárodních organizací, regulace bankovních aktivit

Různé podoby bankovního systému

- Jednostupňový versus dvoustupňový
- Univerzální model a model odděleného bankovníctví
- Vysoká otevřenost vůči zahraničním bankám a malá otevřenost
- Pobočkový systém vs unitární vs propojený bankovní systém

Bankovní soustava v ČR

- Dvoustupňová : Centrální banka a ostatní banky (obchodní, hypoteční, spořitelny...)
- Univerzální model
- Pobočkový model
- Otevřený model
- V ČR 49 bank (k 1.1.2021) , z toho 10 bank s rozhodující českou účastí (2 státní účast), 14 s rozhodující zahraniční účastí a 25 poboček zahraničních bank.

Zajímavost

- 11 „českých“ bank:
 - **Pouze 4 z nich ryze české**
 - **ČEB, ČMZRB** – vlastněné z majoritní většiny státem
 - **Fio banka** – Fio holding (100 %)
 - **Banka Creditas** – Pavel Hubáček (81,82 %)

- Další se sice tváří jako české, ale nejsou, víte proč?
 - Je u nich uváděn jako rozhodující vlastník český subjekt, tzn., že podíl domácího vlastníka na základním kapitálu je vyšší než 50%, **jenže**:
 - **J&T Banka** – jediným akcionářem J&T FINANCE GROUP SE, která skutečně je zapsaná v českém obchodním rejstříku, jenže dále spadá do **slovenské** skupiny J&T podnikatele Tkáče
 - **Hypoteční banka** – 100% ČSOB, kterou však vlastní **KBC Bank**
 - **Stavební spořitelna České spořitelny** – z 95% vlastněna Českou spořitelnou, která je součástí **rakouské** Erste Group
 - **Modrá pyramida stavební spořitelna** – jediným vlastníkem KB, v té ale nadpoloviční většinu ovládá **francouzská** skupina Société Générale
 - **ČSOB stavební spořitelna** – 55% vlastní ČSOB, stoprocentní dceřinná společnost **belgické** KBC Bank
 - **Raiffeisen stavební spořitelna** – 100% Raiffeisen bank, a.s. – 90% **rakouský** Raiffeisen Bausparkassen Holding
 - **MONETA Stavební spořitelna** (bývalá Wüstenrot – stavební spořitelna) – 100% Moneta Money Bank – drobní akcionáři různého původu

Model národohospodářského koloběhu

- Vzájemná propojenost poptávky a nabídky čtyř veličin :
 - 1. Trh zboží a služeb
 - 2. Domácnosti
 - 3. Trh výrobních faktorů (trh práce, přírodnin, podnikavost, finanční trhy
 - 4. Firmy

FISKÁLNÍ VZTAHY

- Fiskální politika je součástí hospodářské politiky státu = struktura veřejných výdajů a daní. Znamená aktivní zasahování státu do hospodářství
- Monetární politika – stabilita měny

Proč FISKÁLNÍ

- Z latiny – Fiscus = košík, později státní pokladna.
 - Spojení s daněmi a daňovou politikou.
 - Dříve potřeby panovníka, jeho armády.
 - Od 18.století stoupá funkce státu

Hospodářská politika

- Stanovuje základní cíle a k jejich dosažení používá nástroje fiskální a monetární politiky.

Monetární politika

- Centrální banky vykonávají Monetární (měnovou) politiku ovládním peněžní zásoby :
 - Nástroje jsou
 - - úrokové sazby
 - - inflace
 - - státní dluhopisy
 - - soukromé dluhopisy , akcie , cenné papíry

MONETÁRNÍ -MĚNOVÁ POLITIKA

- Hlavní subjekt: centrální banka (ČNB)
- Postavení ČNB:
 - 1. měnová autorita, emisní banka (nezávislé postavení na vládě)
 - 2. dohled nad celým finančním trhem jako správní úřad
 - 3. „bankovní“ a zprostředkovatelské služby
 - 4. zúčtovací centrum
- postavení upraveno v Ústavě, zákoně o ČNB, zákoně o bankách a dalších
- **CÍLE PENĚŽNÍ POLITIKY**
- = reálné ukazatele vývoje ekonomiky jako celku
- **CENOVÁ STABILITA** (s nízkou mírou cenového růstu, tj. inflace v národním hospodářství)

- **MĚNOVÁ POLITIKA:**

- 1. ***expanzivní*** = politika centrální banky, která zvyšuje peněžní nabídku (resp.snižuje úrokovou míru)

- může působit na:

- povzbuzení spotřeby a investic a HDP

- snížení nezaměstnanosti

- posílení hospodářského růstu

- 2. ***restriktivní*** = politika centrální banky, která snižuje peněžní nabídku (resp.zvyšuje úrokovou míru)

- Napomáhá - omezit míru inflace

Samostatnost a nezávislost ČNB

- Personální nezávislost (bankovní radu jmenuje prezident a odvolat člena je možné pouze na základě zákonných podmínek)
- Institucionální nezávislost (bankovní rada nesmí při rozhodování přijímat žádné pokyny od kohokoliv)
- Funkční nezávislost (autonomie při realizování inflačních cílů a nástrojů)
- Finanční nezávislost (zákaz financování veřejného sektoru)
- Transparentnost (veřejné informace, které jsou pravidelně zveřejňovány)

ČNB

- **Řídící orgán ČNB: bankovní rada**
 - Členové bankovní rady:
 - guvernér (Jiří Rusnok),
 - dva viceguvernéři (Marek Mora a Tomáš Nidetzký)
 - a další čtyři členové (Vojtěch Benda, Oldřich Dědek, Tomáš Holub, Aleš Michl)
 - Všichni jmenování prezidentem ČR na šestileté období

ČNB

- Cíle ČNB

- Primární cíl: **péče o cenovou stabilitu**

- Sekundární cíl:

- podporovat obecnou hospodářskou politiku vlády vedoucí k udržitelnému hospodářskému růstu (růst HDP, nízká nezaměstnanost,...)

ČNB

- Emituje hotovostní peníze (bankovky a mince)
- Určuje a provádí měnovou politiku
- Zajišťuje regulaci a dohled nad finančním trhem
- Provádí analýzy vývoje finančního systému
- Poskytuje bankovní služby státu a veřejnému sektoru
- Zpracovává a vytváří statistické informace
- Provádí operace spojené s emisemi státních dluhopisů a investicemi na finančních trzích
- Povoluje činnost nově vznikajícím bankám na našem území

Česká Národní Banka

Makroekonomické funkce

- **Provádění měnové politiky**
 - Expanzivní vs. restriktivní – implikace pro reálnou ekonomiku ??
 - Nástroje: přímé vs. nepřímé (více později)
- **Emise hotovostních peněz**
 - Emisní monopol – ČNB má výhradní právo na vydávání bankovek a mincí
 - ČNB stanovuje nominální hodnotu, rozměry hmotnost, materiál a vzhled
 - Dozoruje ochranu, bezpečnost ale i ničení vyřazených peněz
 - Vývoj nových ochranných prvků
- **Devizová politika**
 - ČNB spravuje devizové rezervy státu
 - Udržuje hodnoty devizových rezerv
 - Ovlivňuje úroveň a pohyb měnového kurzu domácí měny
 - ČNB obchoduje se zlatem a dalšími devizovými prostředky
 - Povoluje výkon směnárenské činnosti

Mikroekonomické funkce ČNB

- **Banka bank** – ČNB vystupuje vůči ostatním bankám jako jejich bankéř
 - Přijímá vklady od bank a poskytuje jim úvěry (více později v rámci nástrojů CB)
 - Vede bankám účty a provádí zúčtování mezi nimi (clearingové centrum)
 - Povinnost bank ukládat u CB PMR (regulace množství disponibilních vkladů) – více viz Mankiw: multiplikátor depozit
 - Úvěry od ČNB jsou formou bezhotovostních peněz – proč je KB poptávají ??
 - Úroková sazba je relativně nízká
 - Úvěr od ČNB je levnější než úvěr z mezibankovního trhu (sazba PRIBOR)
- **Banka státu (vlády)**
 - ČNB vede účty státního rozpočtu
 - Spravuje státní dluh (poskytuje a splácí úvěry státu, platí úroky, emituje pokladniční poukázky a dluhopisy)
 - Poskytuje úvěry státnímu rozpočtu (pozn. porovnat s monetizací dluhu)

Funce ČNB

- **Regulace a dohled nad bankovním sektorem**
 - Dohled na činnosti bank a nad bezpečným fungováním bankovního systému
 - Uděluje bankám povolení k podnikání
 - Kontroluje dodržování předpisů, při dlouhodobém nedodržování může bankám pozastavit činnost či zrušit oprávnění
- **Reprezentace státu v měnové oblasti**
 - Reprezentace státu v otázkách měnové politiky (IMF, WB,...)
 - Informuje veřejnost o měnovém vývoji, o hlavních problémech a způsobech řešení

Nástroje ČNB v oblasti měnové politiky

- **PMR** – každá banka musí držet určité procento z vkladů jako rezervu na účtech CB (v ČR 2%) s cílem ovlivnit peněžní multiplikátory
 - Povinné pro domácí i zahraniční banky a jejich pobočky
- **Diskontní nástroje**
 - Diskontní sazba
 - 2T repo sazba
 - Lombardní sazba
- **Operace na volném trhu**
 - Nákup a prodej vládních CP (klasicky dluhopisy) od soukromých subjektů
- **Devizové intervence**
- **Dohody, výzvy, doporučení**

Nástroje ČNB v oblasti měnové politiky

- **Operace na volném trhu**
 - Nákup a prodej vládních CP (klasicky dluhopisy) od soukromých subjektů
 - Nákup CP centrální bankou zvyšuje rezervy banky a měnovou bázi
 - Prodej CP centrální bankou snižuje rezervy banky a měnovou bázi
- **M1**
- Úzké peníze
- = oběživo + vklady na běžných účtech v bankách
- **M2**
- Střední peníze
- = M1 + termínované vklady v bankách + ostatní vklady v bankách
- **M3**
- Široké peníze
- = M2 + krátkodobé cenné papíry nebankovních subjektů v domácí měně

Diskontní sazba

- Depozitní facilita poskytuje bankám možnost uložit přes noc u ČNB bez zajištění svou přebytečnou likviditu.
- Diskontní sazba proto zpravidla představuje dolní mez pro pohyb krátkodobých úrokových sazeb na peněžním trhu.

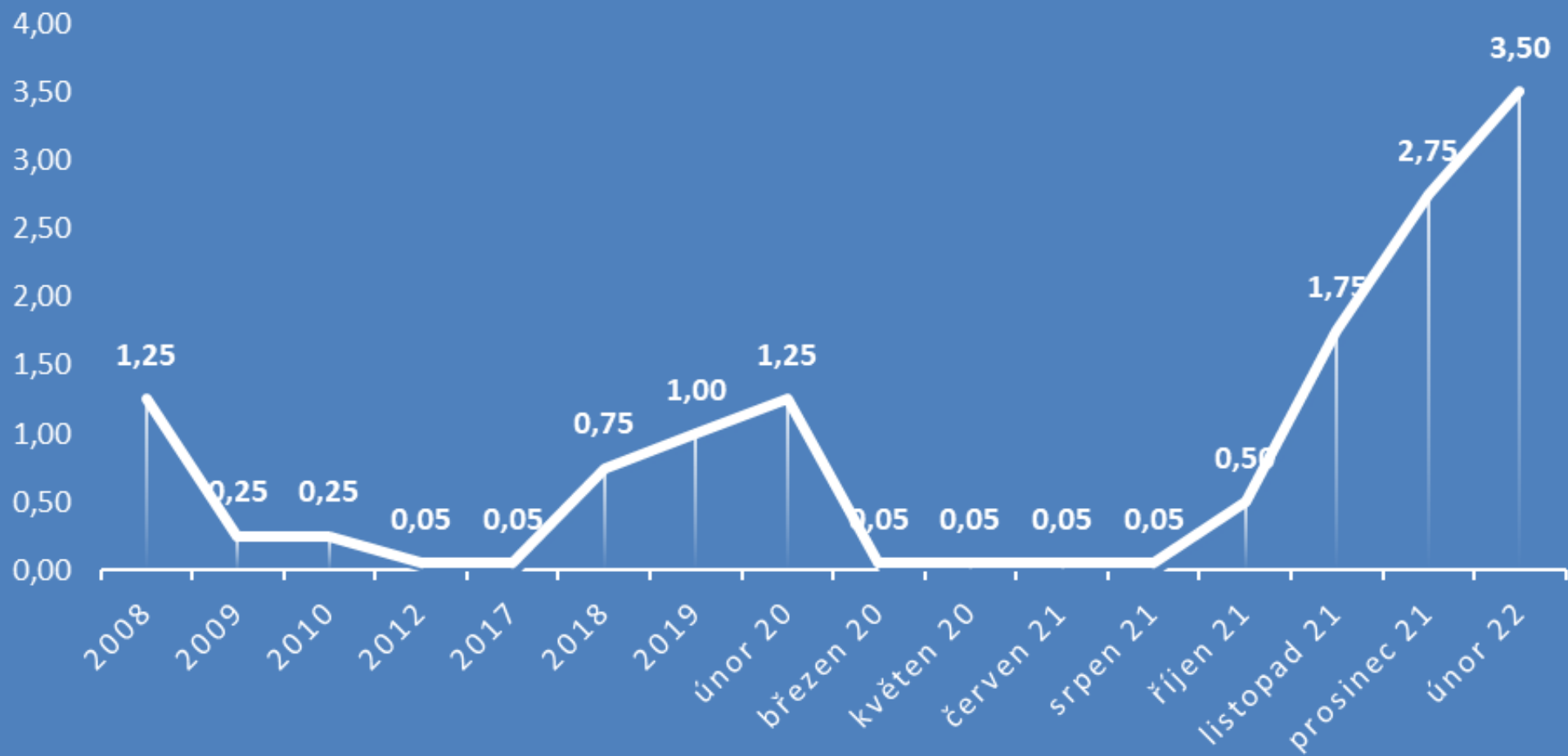
Diskontní nástroje

- CB zpravidla vyhláší tři oficiální sazby.
- **ČR – základní sazby ČNB**
 - diskontní sazba 3,50 % p.a. (od 4.2.2022)
 - 2T Repo sazba 4,50 % p.a. (od 4.2.2022)
 - lombardní sazba 5,50 % p.a. (od 4.2.2022)
- <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/mp-nastroje/>

Finanční krize v ČR v roce 1997

- 2T REPOSAZBA - pro příklad
- 4.6.1997 - 39 % p.a.
- 11.6.1997 - 29% p.a.
- 18.6.1997 - 25% p.a.

DISKOTNÍ SAZBA V %

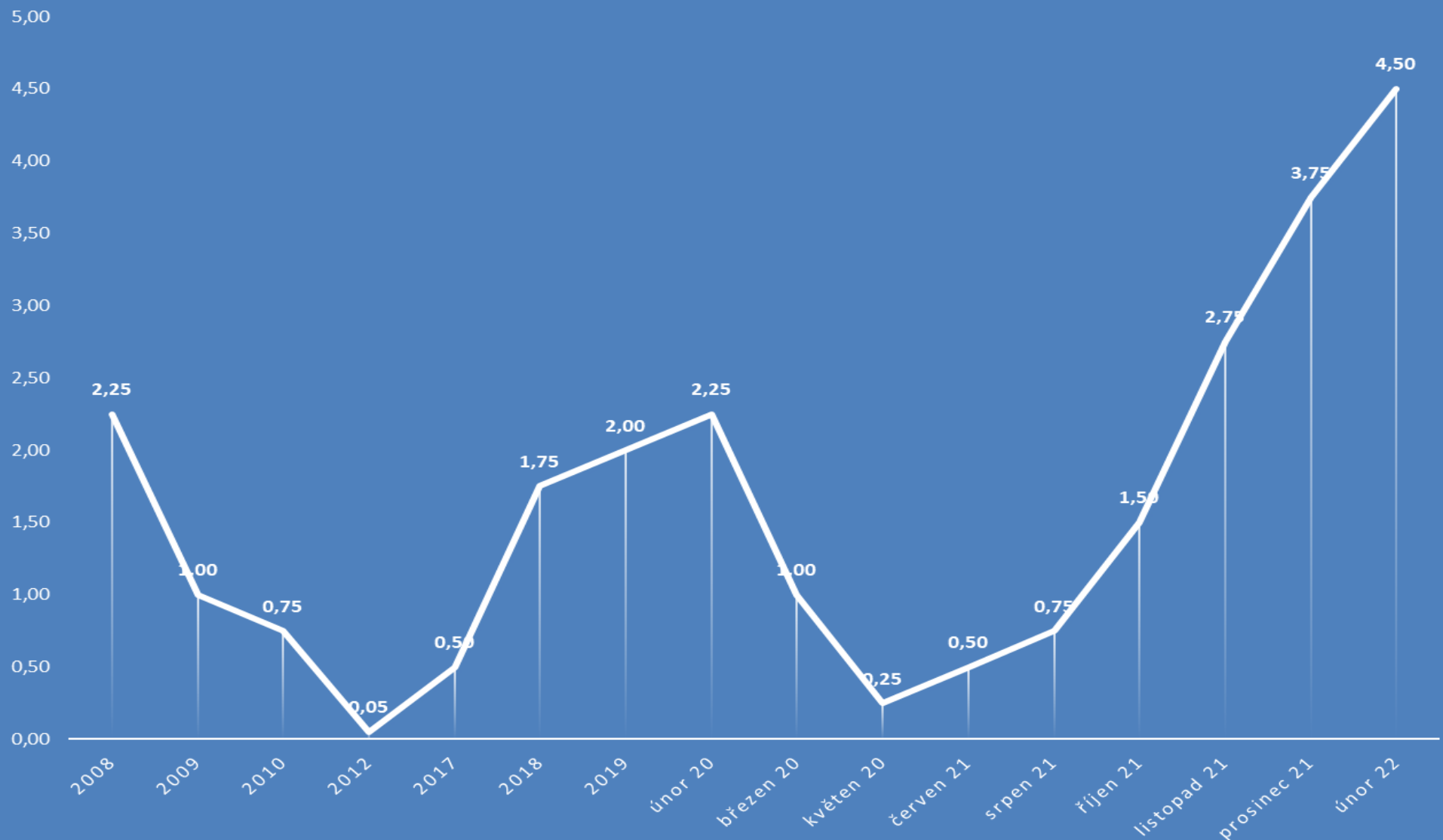
Repo sazba

- **Hlavní měnový nástroj** má podobu repo operací prováděných formou tendrů. Při repo operacích ČNB přijímá od bank přebytečnou likviditu a bankám předává jako kolaterál dohodnuté cenné papíry. Obě strany se zároveň zavazují, že po uplynutí doby splatnosti proběhne reverzní transakce, v níž ČNB jako dlužník vrátí věřitelské bance zapůjčenou jistinu zvýšenou o dohodnutý úrok a věřitelská banka vrátí ČNB poskytnutý kolaterál. Základní doba trvání těchto operací je stanovena na 14 dní, proto je z hlediska měnové politiky chápána jako klíčová dvoutýdenní repo sazba (2T repo sazba). Slouží k odčerpání přebytečné likvidity na finančním trhu!

Repo sazba

- Vzhledem k systémovému přebytku likvidity v bankovním sektoru slouží repo tendry především k odčerpávání likvidity.

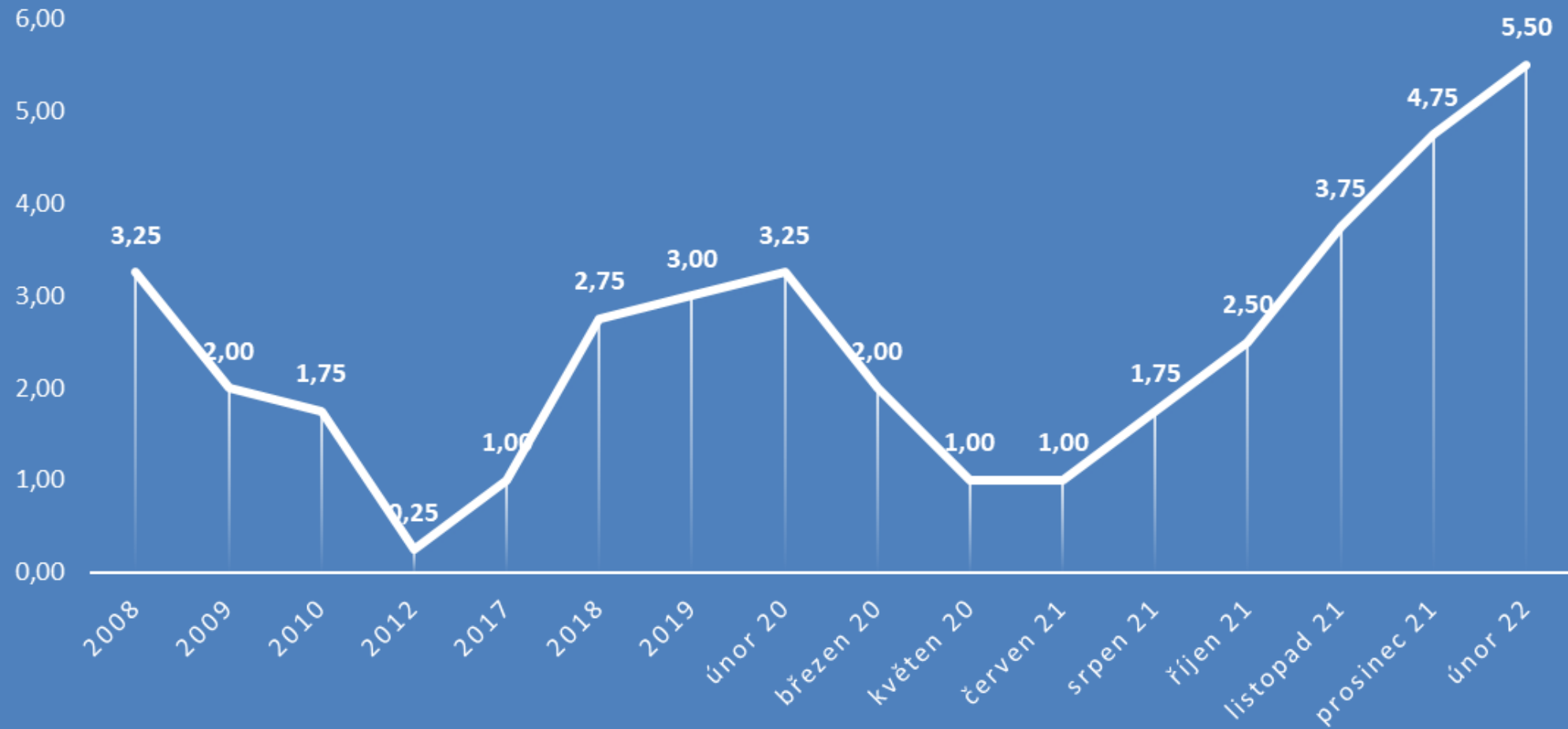
2T REPO SAZBA V %

Lombardní sazba

- **zápůjční facilita** poskytuje bankám, které mají s ČNB uzavřenou rámcovou repo smlouvu, možnost vypůjčit si přes noc od ČNB formou repo operace likviditu.
- Minimální objem lombardního úvěru 10 mil. Kč
- Vzhledem k trvalému přebytku likvidity je tato facilita bankami využívána minimálně.
- Lombardní sazba představuje horní mez pro pohyb krátkodobých úrokových sazeb na peněžním trhu.
- ČNB je kdykoliv oprávněna z mimořádných měnově politických důvodů dočasně omezit nebo zcela pozastavit poskytování lombardních úvěrů.

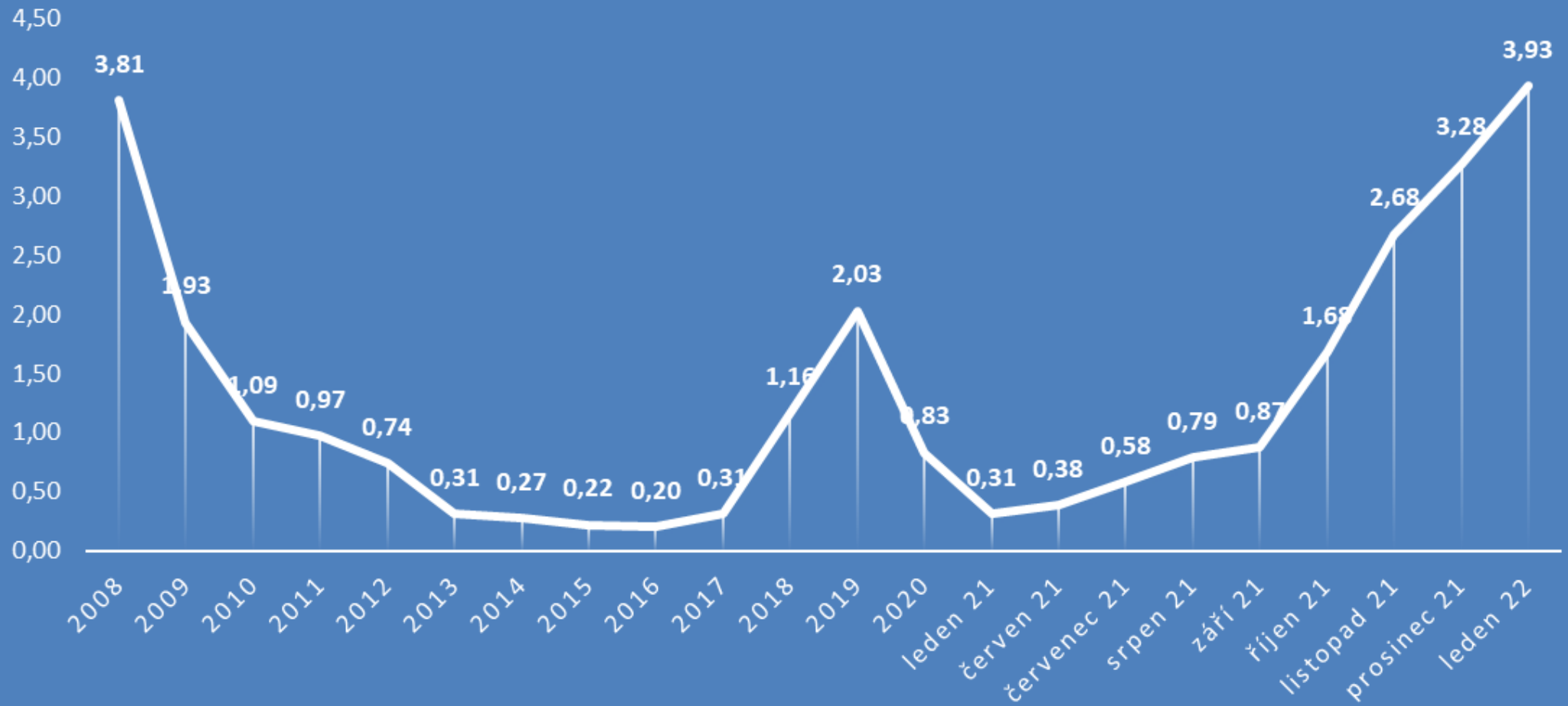
LOMBARDNÍ SAZBA V %

Mezibankovní úrokové sazby

- PRIBOR – Prague Interbank Offered Rate
- PRIBOR se používá často jako referenční sazba, tj. úrokové sazby u některých úvěrů komerčních bank jsou buď úplně, a nebo z části na sazbu PRIBOR vázané a odvíjí se od ní
- EURIBOR
- LIBOR

PRIBOR 1M

Netradiční nástroje měnové politiky

Kvantitativní uvolňování

- nástrojem měnové politiky centrálních bank k oživení ekonomiky.
- masivní nákup finančních aktiv centrální bankou od obchodních bank nebo jiných institucí s cílem navýšení množství peněz v oběhu (navýšení měnové báze). Odlišná politika od standardních nástrojů, nákupu státních dluhopisů s cílem snížení úrokových sazeb a úrokových nástrojů (expanzní politika). Důvodem využití je skutečnost selhání tradičních měnových nástrojů, úrokové sazby jsou velmi nízké nebo nulové. Kvantitativní uvolňování může vyvolat riziko akcelerace inflace a možnosti neúčinnosti tohoto nástroje a zpoždování kroků centrální banky v čase působení.

Záporné úrokové sazby

- Vyvolává tlak na banky k uvolňování peněz do ekonomiky
- Může být v rozporu při nedostatku bonitních klientů
- Vládní dluhopisy se záporným výnosem (např. v Německu) omezují riziko investorů z ještě větších ztrát z jiných instrumentů i možnost reálného zhodnocení investice pro investory vlivem deflace.

Regulace a dohled v bankovním sektoru

- Koncipování a prosazování pravidel činnosti bankovních institucí, sledování jejich dodržování a stanovení sankcí při jejich neplnění.
- Oblasti
 - Podmínky vstupu do bankovníctví
 - Plnění základních povinností bank (přiměřenost kapitálu, likvidita, úvěrová angažovanost, poskytování informací a transparentnost, ochrana před nelegálními praktikami),
 - Povinné pojištění vkladů bank
 - Banka poslední instance (kdy může CB pomoci bance v případě problémů s financem)

Důvody pro regulaci bank

- Využívání především cizích zdrojů
- Úpadky bank mají mnohem horší důsledky pro ekonomiku než úpadky průmyslových podniků
- Informační asymetrie
 - Negativní výběr
 - Morální hazard
 - Povinnost bank zveřejňovat základní údaje o činnosti
- Vysoká zadluženost banky
- Systémové riziko
 - Pravděpodobnost kolapsu finančního systému bankovního i nebankovního

Podmínky schválení činnosti obchodní banky

- Bankovní licence
- Minimální výše základního kapitálu
- Stanovení možných právní forem vlastnictví a minimální počet zakladatelů
- Kvalifikační a morální způsobilost osob ve vedení banky
- Kvalitní a podrobně zpracovaný program činnosti na nejbližší období (např. tři roky)
- Adekvátní zabezpečení činnosti banky (prostory, technické a technologické vybavení, bezpečnostní opatření)
- Adekvátní kontrolní a účetní systém v bance

Základní pravidla činnosti bank

- Přiměřenost kapitálu (BASEL)
- Přiměřenost likvidity
- Pravidla angažovanosti
 - Diverzifikace bankovních aktiv v obchodním a investičním portfoliu banky
 - Limity pohledávek vůči jednomu klientovi, ESK
- Poskytování informací
- Pravidla ochrany před nelegálními praktikami
 - Insider trading
 - Praní špinavých peněz
- Povinné minimální rezervy

Povinné pojištění vkladů

- **Fond pojištění vkladů** zřízen zákonem v roce 1994 (zákon č. 156/1994 Sb.) za účelem zajištění stability finančního trhu.
- Od 1. 1. 2016 tuto odpovědnost přebírá **Garanční systém** a Fond pojištění vkladů se stává majetkově oddělenou účetní jednotkou Garančního systému.
- Výše náhrady se vypočítá z celkového objemu pojištěných pohledávek z vkladů jednotlivého vkladatele u dotčené banky nebo družstevní záložny a poskytuje se ve výši 100 % tohoto objemu, maximálně však do výše ekvivalentu 100 000 EUR pro jednoho vkladatele u jedné banky nebo družstevní záložny.

Povinné pojištění vkladů

- Zákon o bankách zakotvuje od 1. 1. 2016 možnost výplaty zvýšené náhrady za pojištěné pohledávky z vkladů fyzických osob ve výši až 200 000 EUR pro jednu oprávněnou osobu u jedné banky nebo družstevní záložny, pokud jde např. o vklady plynoucí z dědictví, vypořádání společného jmění manželů při rozvodu manželství, prodeje nemovitosti určené k bydlení, odstupného, odbytného nebo odchodného vyplaceného při skončení pracovního nebo služebního poměru, jednorázového vyrovnání z penzijního připojištění se státním příspěvkem nebo doplňkového penzijního spoření nebo pojistného plnění pro případ úrazu, nemoci, invalidity nebo smrti. K takovému vkladu musí dojít během tří měsíců před rozhodným dnem.

Povinné pojištění vkladů

- **Co když je vklad vedený v pobočce zahraniční banky?**
- Tyto vklady jsou také pojištěny, ale u systému pojištění vkladů v zemi, ve které má sídlo mateřská banka. I zde však platí limit 100 000 eur.
- Povinnost účastnit se na českém systému pojištění vkladů mají i pobočky bank se sídlem mimo členské státy EU.
- Vklady poboček zahraničních bank ze členských států EU působících v ČR jsou pojištěny v systému domovské země mateřské banky.

Povinné pojištění vkladů

Průběh náhrady

- rozhodný den = den, kdy Česká národní banka doručí Fondu pojištění vkladů Garančního systému finančního trhu oznámení o neschopnosti určité banky splácet své závazky,
- do 3 pracovních dnů od rozhodného dne předá zástupce této banky Fondu pojištění vkladů informace potřebné pro účely náhrady,
- do 6 pracovních dnů od rozhodného dne Fond Garančního systému finančního trhu stanoví den zahájení, místo a způsob vyplácení náhrad,
- do 7 pracovních dnů od rozhodného dne musí být Fond schopen začít vyplácet náhradu.

4. CB jako věřitel poslední instance

- Podpora bezpečnosti, důvěryhodnosti a efektivnosti bankovního systému
- Možnost (ale ne nutnost) pomoci ohroženým bankám
- Systémové riziko
- „too-big-to-fail“
- Úvěrová pomoc
 - Lombardní úvěr
 - Dlouhodobý úvěr na doplnění likvidity
- Neúvěrová pomoc
 - Nákup CP od ohrožené banky

Regulace a dohled v ČR

- Od roku 2006 vykonává dohled nad finančním trhem ČNB podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.
- Provádí tedy dohled nad:
 - Bankovním sektorem
 - Družstevními záložnami,
 - Kapitálovým trhem
 - Pojišťovnictvím
 - Penzijními společnostmi a fondy penzijních společností,
 - Směnárnami
 - A institucemi v oblasti platebního styku.
- Každoročně uveřejňuje „Zprávu o výkonu dohledu nad finančním trhem“ a „Zprávu o finanční stabilitě“